

Datum: 2026-05-08

Diarienummer: VON 2026/0073

Yttrande subvention av bältrosvaccin

Vård- och omsorgsnämnden har fått tillfälle att yttra sig avseende Kommunstyrelsens beslut om subvention av bältrosvaccin, KS 2026/0133, inför Kommunfullmäktiges beslut.

Beslutsförslag: VON beslutar att anta föreliggande tjänsteutlåtande som nämndens eget yttrande.

Kort om förslaget

Vaccination mot bältros ingår i dagsläget inte i det nationella vaccinationsprogrammet, utan erbjuds via regionens vårdcentraler och vaccinationscentraler mot egen avgift. Kommunstyrelsens förslag innebär ett införande av en kommunal subvention, vilket innebär att kommunen finansierar hela kostnaden för vaccinationen som en förebyggande insats.

Enligt kommunstyrelsens förslag till beslut ska vård- och omsorgsnämnden utarbeta och besluta om ett funktionellt system för genomförandet av subventionen. Detta innefattar bland annat voucher-, direktfaktureringsmodell eller liknande, villkor för anslutning av vårdgivare samt nödvändiga administrativa rutiner. Nämnden ska även genomföra subventionen under en försöksperiod om högst fyra år samt återrapportera till kommunfullmäktige och föreslå ställningstagande till en eventuell fortsatt inriktning.

Utarbeta och besluta om system för genomförande

Vård- och omsorgsnämnden har ingen erinran mot beslutet och ser positivt på förslaget från KS.

Ur ett medicinskt och omsorgsmässigt perspektiv finns en tydlig nytta med vaccination mot bältros, särskilt för äldre, då sjukdomen kan medföra betydande lidande och komplikationer såsom långvarig nervsmärta. Studier visar även på möjliga vinster kopplade till minskad risk för demensutveckling samt minskad risk för stroke.

Utökad vaccinering mot bältros kan leda till minskad sjuklighet, färre komplikationer och mindre lidande, samtidigt som belastningen på både hälso- och sjukvården och den kommunala omsorgen förväntas minska. Åtgärden förväntas bidra till ökad självständighet hos äldre och ge samhällsekonomiska vinster på sikt.

En satsning på att erbjuda bältrosvaccination till personer 69 år och äldre bedöms vara väl förenlig med Folkhälsomyndighetens rekommendationer och vila på vetenskaplig grund. Valet av åldersgräns riktar insatsen till en grupp där sjukdomsrisken och konsekvenserna av insjuknande är tydliga, samtidigt som vaccinationen bedöms ge god effekt sett över återstående livslängd.

Genomförandet av subventionen bör ses som en del av kommunens förebyggande och hälsofrämjande arbete för äldre invånare, vilket är av stor vikt i en tid då andelen äldre i befolkningen ökar och kommunen står inför en kompetensförsörjningsutmaning.

Inför kommunfullmäktiges beslut kommer förvaltningen att skapa en arbetsgrupp tillsammans med servicecenter. Arbetsgruppen ska ta fram ett förslag på hur genomförandet kan utformas för invånarna.

Slutsats

Socialförvaltningen bedömer att en ökad vaccinationsgrad mot bältros potentiellt kan bidra till positiva effekter för vård- och omsorgsnämndens verksamhet, exempelvis genom att i viss grad påverka behovet av omsorgsinsatser såsom hemtjänst eller särskilt boende.

På sikt skulle detta även kunna ha viss betydelse utifrån den kompetensförsörjningsutmaning som äldreomsorgen står inför, då ett minskat omsorgsbehov kan bidra till att dämpa efterfrågan på personal. Samtidigt är sambanden inte entydigt fastställda och effekternas omfattning svår att förutse.

Generellt är socialförvaltningen positiv till åtgärder som kan bidra till att underlätta framtidens utmaningar inom äldreomsorgen. Förvaltningen har därför ingen erinran i ärendet, utan ställer sig bakom kommunstyrelsens beslutsförslag.